

РЕШЕНИЕ

№ 4729

гр. София, 17.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 41 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА

при участието на секретаря НИКОЛЕТА СТ. ИВАНОВА
като разгледа докладваното от МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА Гражданско
дело № 20231110154669 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на глава осемнадесета, раздел I, 235 ГПК.

Ищецът [*****] е предявил срещу [*****], ЕИК [*****] и адрес на
управление: [*****], искове с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗД и
чл. 86 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца следните суми:
1807,46 лв. – главница, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия /ТЕ/
за периода 01.07.2020 г. - 30.04.2022г., с която ответникът се е обогатил неоснователно
за сметка на ищеца, 231,65 лв. – мораторна лихва за периода от 31.01.2021 г. до
13.03.2023 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.
д. 14733/2023 г. по описа на СРС, 41 състав.

С исковата молба ищецът твърди, че между [*****] и [*****] не бил
подписан договор за продажба на топлинна енергия, поради което длъжникът се е
обогатил неоснователно за сметка на дружеството и дължи да върне онова, с което се е
обогатил неоснователно до размера обедняването. Твърди, че ответникът е потребител
на ТЕ за стопански нужди съгласно § 1, т. 43 от ДР на Закона за енергетиката /ЗЕ, обн.
ДВ. бр. 107 от 09.12.2003 г., с последна редакция ДВ., бр. 54 от 17.07.2012 г./, в
качеството си на собственик на процесния имот. Посочва, че съгласно чл. 149, ал. 1, т.
3 ЗЕ продажбата на ТЕ за стопански нужди от топлопреносното предприятие се
осъществява на основата на писмени договори при общи условия (ОУ), които се
сключват между топлопреносното предприятие и потребителите на ТЕ за стопански
нужди. Сочи, че за процесния период в сила били ОУ за продажба на ТЕ за стопански
нужди от [*****] на потребители в гр. София, одобрени с Решение №
ОУ043/12.07.2002 г. на КЕВР, Решение № ОУ013/06.03.2006 г. на КЕВР, както и ОУ,
одобрени с Решение № ОУ-033/08.10.2007 г. на КЕВР, като същите били в сила от
датата на решението. Твърди, че ответникът е задължен за стойността на ТЕ, доставена
до имота, независимо, че не е бил сключен договор между страните. Сочи, съгласно чл.
139 от Закона за енергетиката, разпределението на топлинна енергия между
потребителите в сграда в етажна собственост се извършвало по системата за дялово

разпределение при наличието на договор с лице вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ. След края на отоплителния период били изготвяни изравнителни сметки от фирмата, извършваща дялово разпределение на топлинна енергия в сградата – [*****] на база реален отчет на уредите за дялово разпределение. За топлоснабдения имот били издадени изравнителни сметки. С оглед гореизложеното моли съдът да постави решение, с което да признае за установено, че ответникът му дължи посочените по-горе суми, за които е била издадена заповед за изпълнение.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба, с който оспорва предявените искове като недопустими и неоснователни. Твърди, че през процесния период имотът не бил използван, бил е необитаем и не са искали да им бъде доставяна топлинна енергия от ищеца. Оспорва да е получавал фактури от ищеца. Твърди, че не било налице неоснователно обогатяване. Прави възражение за погасяване на задълженията по давност. Оспорва претенцията за мораторна лихва. Моли предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани.

Третото лице помагач на страната на ищеца [*****] не оспорва предявените искове.

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи по предявените искове:

По предявените установителни искове с правно основание с правна квалификация по чл.422, ал. 1 ГПК, вр. чл.59 ЗЗД и чл.86, ал.1 ЗЗД спорното материално право се обуславя от кумулативната даденост на следните предпоставки: 1) наличие на обогатяване у ответника и обедняване на ищеца, 2) общ правопораждащ факт, причиняващ едновременно обогатяването и обедняването, 3) липса на основание (конкретен юридически факт) за едновременното настъпване на обедняването и обогатяването и 4) правен интерес от предявяването на иска, обусловен от липса на възможност за защита с друг иск.

В конкретния случай посочените предпоставки водят до извода, че в тежест на ищеца по иска с правно основание чл. 422 ГПК, вр. с чл. 59, ал. 1 ЗЗД е да докаже, че е доставил топлинна енергия в твърдените количества и на посочената стойност, с която ответникът се е обогатил, ползвайки същата и спестявайки дължимата за нея цена. С оглед направените оспорвания с доклада по делото съдът е указал на ищеца, че носи тежестта да установи в производството, че процесният имот е бил топлоснабден през периода, както и че в същия е потребявана топлинна енергия, чиято стойност възлиза на претендираната сума.

При установяване на тези обстоятелства в тежест на ответника е да докаже, че е погасил задължението си към ищеца.

В тежест на ищеца по предявения иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД е да установи наличието на главни задължения и изпадане на ответника в забава за плащане на същите.

Обществените отношения, свързани с осъществяването на производство и продажба на топлинна енергия за заявления в исковата молба период, се регулират със Закона за енергетиката.

Нормата на чл. 149, ал. 1, т. 3 ЗЕ регламентира, че продажбата на топлинна енергия за стопански нужди се извършва на основата на писмени договори при общи условия, сключени между топлопреносното предприятие и клиенти на топлинна енергия за небитови нужди. Съгласно §1, т.33а (изм. ДВ, бр. 66/26.07.2013г.) от ДР на ЗЕ, "небитов клиент" е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация, горещо водоснабдяване и технологични нужди или природен газ за небитови нужди.

Съдът приема, че за да са налице отношения на покупко-продажба на топлоенергия за небитови нужди е необходимо между страните да е сключен писмен договор (за разликата от потребителите на топлинна енергия за битови нужди, при които договорът за продажба на топлинна енергия е неформален).

По делото не е спорно между страните, че през процесния период на ответника е било възложено да стопанисва и управлява процесния държавен жилищен имот, както и че помежду им не е бил сключен писмен договор за продажба на топлинна енергия за стопански нужди при общи условия.

Съгласно чл. 15, ал. 1 ЗДС имоти - държавна собственост, се предоставят безвъзмездно за управление на ведомствата и общините при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, а съгласно чл. 18, ал. 1, изр. 1 имоти – държавна собственост, които не са предоставени за управление по установения ред, се управляват от областния управител по местонахождението им. Съгласно чл. 57, ал. 1 и ал. 2 ЗАДм областната администрация подпомага областния управител в осъществяването на неговите правомощия, като областната администрация е юридическо лице на бюджетна издръжка.

От представените по делото писмени доказателства се установява, че в процесния период имотът е собственост на държавата /частна държавна собственост/. Не се спори, че същият се намира в сграда в режим на етажна собственост. Не се оспорва от ответника и че този имот е предоставен за управление на [*****] В чл. 14, ал. 3 ЗДС е предвидено, че управлението върху обекти, имоти и вещи – държавна собственост, включва правото на ведомствата и юридическите лица на бюджетна издръжка да ги владеят, ползват и поддържат от името на държавата, за своя сметка и на своя отговорност. От горната разпоредба следва, че, макар имотът да е собственост на държавата, легитимирано да отговаря за задълженията, възникнали във връзка с правото на собственост, е лицето, на което този имот е предоставен за управление – в случая ответникът. Той е легитимиран и да участва в процеса като процесуален субституент на държавата.

Съгласно чл. 42, ал. 1 ЗПФ в държавния бюджет се включват централният бюджет, самостоятелните бюджети на Народното събрание и на съдебната власт, бюджетите на органите на изпълнителната власт, на другите държавни органи и на бюджетните организации. В пар. 1, т. 5 ДР на ЗПФ е посочено, че „бюджетни организации“ са всички юридически лица, чиито бюджети се включват в държавния бюджет, в бюджетите на общините, в бюджетите на социалноосигурителните фондове, както и всички останали юридически лица, чиито средства, постъпления и плащания се включват в консолидираната фискална програма по силата на нормативен акт или по реда на чл. 171. Несъмнено, а и предвид т. 16 и т. 22 от ДР на ЗПФ разходите на бюджетните организации /възникнали и бъдещи/ се включват в държавния бюджет – т.е. разходите на държавните учреждения са разходи, платими от държавния бюджет – разходи на държавата. Следователно задължението за заплащане на стойността на доставената в процесния имот топлинна енергия е задължение на държавата /в качеството на собственик на процесния топоснабден имот/, като за изпълнението му от отделените за Областната администрация бюджетни средства следва да се заплати това задължение, в случай че такова съществува.

Ето защо, въз основа на гореизложеното именно ответникът – [*****], се явява материално пасивно легитимиран да отговаря по предявените искове.

Ответникът в качеството си на юридическо лице е „небитов клиент“ по смисъла на пар. 1, т. 33а от ДР на ЗЕ по аргумент от противното на нормата на пар. 1, т. 2а от ДР на ЗЕ /нова ДВ, бр. 54 от 2012 г./. Ползването на топлинна енергия от „небитов клиент“ при липса на сключен договор в изискуемата се от закона писмена форма за

валидност и незаплащането на нейната стойност обуславя извод, че е налице имуществено разместване, по силата на което потребителят се е обогатил за сметка на ищеца, спестявайки си разходите, които е следвало да направи за доставената от ищеца топлинна енергия, а ищецът се е обеднил, неполучавайки цената на услугата.

За да е налице такова имуществено разместване, в тежест на ищеца е да установи обедняването до размера и количеството на доставената на ответника през исковия период топлинна енергия и спестяване на разходи за тяхното овъзмездяване, които произтичат от един общ факт или обща група факти и това разместване на блага да е настъпило без основание. В случая ответникът не твърди и не установява да е предоставил ползването на имота на противопоставимо на ищеца правно основание на трето лице, с оглед което и както се посочи и по-горе, материалната легитимация на ответната страна по правоотношението е доказана и същата произтича от факта на неоснователното обогатяване.

Установено е на следващо място по делото, че процесният недвижим имот се намира в сграда в режим на етажна собственост, присъединена към топлопреносната мрежа.

За установяване на обстоятелството, че през процесния период ответникът е ползвал доставената му от ищеца топлинна енергия за стопански нужди, по този начин спестявайки си разходи за закупуването, по делото е изслушано заключение на съдебно-техническа експертиза, което съдът кредитира като компетентно и обективно изготвено. От заключението на съдебно - техническата експертиза се установява, че в процесния имот през периода е имало монтирани 2 бр. отоплителни тела с поставени на тях ИПРО, достъп до които не е бил осигурен за извършване на отчет. В имота не се ползва топлинна енергия за подгриване на вода. Не е начислявана и топлинна енергия за отопление на общите части на сградата. Поради липсата на осигурен достъп за отчет на показанията на уредите, топлинна енергия за процесния период е била начислена по нормативен път. Топлинна енергия отдадена от сградната инсталация е начислена според отопляемия обем на жилището. количеството топлинна енергия, постъпило в топлоснабдената сграда, се измерва. Вещото лице-топлотехник е стигнал до извод, че сумата за главница за топлинна енергия за процесния период при съобразяване на изготвените изравнителни сметки и действащата нормативна уредба, възлиза на сумата **1857,66 лв.**

При така установената основателност на иска, следва да се обсъди направеното с отговора на исковата молба възражение за погасяване по давност на част от дълга за главница. Предмет на настоящото производство е сума, с която ответникът се е обогатил неоснователно, спестявайки си разходи за заплащането, съизмеряваща се като стойност с месечната цена за процесния период, което обаче не прави вземането периодично по смисъла на чл. 111, б. „в“ 3ЗД. Ето защо, процесното вземане се погасява с общата 5- годишна давност, в какъвто смисъл са и разясненията в т. 7 от Постановление № 1/28.05.1979 г. по гр. д. № 1/1979 г. на ППВС.

Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 3ЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Според задължителните разяснения в т. 7 от Постановление № 1/28.05.1979 г. по гр. д. № 1/1979 г. на ППВС в случаите на неоснователно обогатяване с фактическия състав по чл. 59, ал. 1 3ЗД погасителната давност започва да тече от деня на получаването на престацията. Съгласно чл. 116, б. „б“, предл. 1 3ЗД давността се прекъсва с предявяване на иск, а съгласно чл. 115, ал. 1, б. „ж“ 3ЗД – спира да тече докато трае съдебното производство относно вземането. По силата на законовата фикция по чл. 422, ал. 1 ГПК искът се счита предявен на датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 22.03.2023 г. Следователно в конкретния случай давността е прекъсната и спряна, считано от тази

дата. Спиране и прекъсване на давността е възможно само преди тя да е изтекла. Предвид приложимост на 5-годишна давност в случая се обуславя изводът, че вземанията или дори част от тях не се явяват погасени по давност.

В обобщение на изложеното следва да се посочи, че предявеният главен иск е основателен и доказан за сумата, претендирана от ищеца, а именно **1807,46 лева**, доколкото съгласно заключението на СТЕ ответникът дължи по-висока сума за топлинна енергия за период.

По претенцията на ищеца за лихва за забава върху главното вземане:

Основателността на иска предполага наличие на главен дълг и забава в погасяването му. Моментът на забавата се определя съобразно уговореното от страните. Поради липсата на сключен между страните писмен договор, Общите условия не обвързват ответника. Те обвързват единствено потребителите на топлинна енергия за стопански нужди, сключили с доставчика писмени договори при общи условия. Липсва предвиден срок за плащане от страна на ответника на задължението му по чл. 59 ЗЗД за ползваната топлинна енергия, поради което длъжникът изпада в забава след покана – арг. чл. 84, ал. 2 ЗЗД.

В случая ищецът е поканил ответника да му заплати всички дължими суми за топлинна енергия до 08.09.2021 г., като е изпратил покана, изх. № П-10095/08.09.2021 г. С нея на ответника е предоставен 7-дневен срок за заплащане на натрупаните към ищеца задължения. Видно е от приложената към поканата обратна разписка, че същата е получена от ответника на 10.09.2021 г. Следователно и ответникът е изпаднал в забава, считано от 18.09.2021 г. (на първия ден след изтичане на предоставения му срок за заплащане на задължението). Следва да се посочи обаче, че поканата съдът приема, че се отнася само за възникналите до посочения момент задължения, или за консумираната за периода 07.2020 г. – 08.2021 г. ТЕ, респ. лихва за забава се дължи за периода 18.09.2021 г. – 13.03.2023 г. Въз основа на документите по делото и заключението на вещото лице по СТЕ, съдът намира, че този иск е основателен за сумата от **167,65 лева** (изчислена върху главница от 1092,92 лева, доколкото съгласно заключението на СТЕ това е дължимата сума за периода 07.2020 г. – 08.2021 г. вкл.), като за разликата до пълния предявен размер от 231,65 лева и за периода 31.01.2021 г. – 17.09.2021 г. този иск следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

С оглед изхода от спора право на присъждане на разноси възниква за двете страни на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК.

На ищеца се следват разноси, както следва: за исковото производство **468,80 лева** от общо сторени 490,25 лева (за държавна такса, депозит за вещо лице и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда на осн. чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 25 НЗПП) и сумата **87,31 лева** от общо 91,31 лева за заповедното производство.

Ответникът също претендира разноси, но не е сторил такива. В полза на тази страна също се следва юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в минимален размер на основание чл. 25 НЗПП. Съобразно изхода от спора и на основание чл. 78, ал. 3 на страната се следва сумата **4,38 лева**.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 59, ал. 1 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че [*****], Булстат [*****], с адрес в [*****], дължи на

[*****], ЕИК [*****], със седалище и адрес на управление [*****], сумата от **1807,46 лева**, ведно със законната лихва от 22.03.2023 г. до окончателното плащане, представляваща стойност на доставената топлинна енергия за период от м.07.2020 г. до м.04.2022 г. за имот, находящ се в [*****], с която ответникът се е обогатил неоснователно за сметка на ищеца, както и сумата **167,65 лева**, представляваща обезщетение за забава, начислено за периода от 18.09.2021 г. до 13.03.2023 г. върху главницата за топлинна енергия за периода от м.07.2020 г. до 31.08.2021 г., за които вземания е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 14733/2023 г. по описа на СРС, ГО, 41 с-в, като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за разликата над уважения до пълния предявен размер от 231,65 лева и за периода 31.01.2021 г. – 17.09.2021 г.

ОБЕЗСИЛВА заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, издадена по ч.гр.д. № 14733/2023 г. по описа на СРС, ГО, 41 с-в, за сумата **21,46 лева** - стойност на услугата дялово разпределение на топлинна енергия за топлоснабден имот [*****], находящ се на адрес: [*****], за периода м.05.2020 г. - м.09.2021 г., предоставена от [*****] и за сумата **4,91 лева** - лихва за забава върху това вземане за периода 01.07.2020г. - 13.03.2023 г. поради връщане на исковата молба в тази част с влязло в разпореждане № 138892/07.11.2023 г., постановено по делото.

ОСЪЖДА [*****], Булстат [*****], с адрес в [*****], да заплати на [*****], ЕИК [*****], със седалище и адрес на управление [*****], на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата **468,80 лв.**, представляваща съдебни разноски в първоинстанционното производство, както и сумата **87,31 лв.**, представляваща разноските в заповедното производство.

ОСЪЖДА [*****], ЕИК [*****], със седалище и адрес на управление [*****] да заплати на [*****], Булстат [*****], с адрес в [*****] на основание чл. 78, ал. 3, вр. ал. 4 ГПК, сумата **4,38 лв.**, представляваща разноски по делото.

Решението е постановено при участието на третото лице-помагач [*****] на страната на ищеца.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____